

Benut de natuur bij bosbeheer, en we krijgen gratis meer CO₂-opslag

OPINIE

Rudy Rabbinge en Jaap Kuper – 12:16, 16 augustus 2018

▲ Zonlicht valt door een productiebos Grove dennen. © TR BEELD

OPINIE Meer bos aanleggen heeft alleen zin als dat bos ook écht klimaat-slim wordt beheerd. En juist daar schort het aan, constateren Rudy Rabbinge en Jaap Kuper, actief in de Stichting Natuurvolgend Bosbeheer.

Onder de kop 'Een nieuw idee: klimaat-slim bosbeheer' wordt de aanleg van meer bos en gebruik van andere boomsoorten bepleit als middelen om meer koolstof vast te leggen (de Verdieping, 8 augustus). De voorgestelde aanleg heeft echter alleen dat effect als het bos vervolgens klimaatslim beheerd gaat worden. En daar schort het nog weleens aan.

Terecht besteedt het Nationaal Klimaatakkoord aandacht aan de opname van CO₂ door bomen en bos. Meer bos leidt tot meer opslag van CO₂. Een deel wordt gebruikt voor de stam en takken van de bomen. Een ander deel wordt opgeslagen in de bodem als organische stof, dat ontstaat door het verteren van blad, takken en plantenresten.

Bij een bos van 80 tot 100 jaar oud zit er zelfs meer koolstof (opgenomen CO₂) in de bodem dan in de stammen. Zolang je bos permanent instandhoudt en de bodem niet loswoelt, blijft de koolstof in de bomen en de bodem zitten. Helaas doet een aantal bosbeheerders precies het tegenovergestelde. Zij kappen bos kaal en bewerken daarna de bosbodem, met dramatische gevolgen.

Er is in de afgelopen vijf jaar in Nederland jaarlijks ongeveer 1000 hectare volwassen bos gesneuveld

---

Tot zo'n vijf jaar geleden beheerden vrijwel álle eigenaren hun bos al behoorlijk klimaatslim. Sindsdien zijn om vermeend financieel gewin een aantal bosbeheerders teruggevallen op ouderwets kaalkapbeheer. Een beheervorm die je eigenlijk wel als klimaatdom mag kwalificeren.

Bij kaalkap worden alle bomen, oud en jong, tegelijk gekapt en wordt de bodem met machines bewerkt om een nieuwe generatie bos op gang te helpen. Daardoor komt veel bodem-gebonden CO₂ vrij. Desastreus voor de koolstofvastlegging, maar ook voor de biodiversiteit en de aantrekkelijkheid van het bos. Op korte termijn levert dit wel geld op, maar op de lange termijn juist verlies.

Door klimaat-domme kaalkap is jaarlijks geheel onnodig zo'n 100.000 ton CO₂ de lucht in gegaan

---

Door dat kaalkappen is in de afgelopen vijf jaar in Nederland jaarlijks ongeveer 1000 hectare volwassen bos gesneuveld. Dat betekent dat elk jaar, geheel onnodig, ongeveer 100.000 ton CO₂, direct of na korte tijd, de lucht in is gegaan.

In het Klimaatakkoord wordt gekozen voor aanplant van extra bos. Dat is ook goed, maar alleen effectief als het vervolgens klimaatslim wordt beheerd. Wel heel spijtig dat een deel van die gewenste uitbreiding alleen al nodig is om de door het kaalkapbeheer veroorzaakte CO₂-verlies weer goed te maken. En alleen al daarvoor zijn miljoenen euro's nodig.

Permanent ecosysteem

Bij zorgvuldig en (echt klimaatslim) natuurvolgend bosbeheer blijft het bos als permanent ecosysteem bestaan. Dat lukt het best door bij bosexploitatie de natuurlijke processen van het bos te benutten. Een natuurlijk bos kent bomen van verschillende leeftijden. Af en toe valt er een boom om en ontstaat een open plek die wordt opgevuld door jonge boompjes.

Bij natuurvolgend bosbeheer ontstaan de open plekken door selectieve uitkap. In de open plek komen spontaan jonge bomen op. Het bos wordt daardoor als ecosysteem en koolstofopslag permanent in stand gehouden.

Zo biedt natuurvolgend bosbeheer de samenleving grote biodiversiteit, mooi bos, en meer opgeslagen CO₂. Gratis en voor niets. Terwijl de discussie direct na het Klimaatakkoord zich toespitste op 'wie gaat dat betalen', liggen hier dus kansen die geld opleveren en zelfs meer dan dat.

Provincies en gemeenten die bos beheren, kunnen een belangrijke bijdrage aan die koolstofvastlegging leveren. Zij keuren de beheerplannen van 'hun' bossen en beschikken over de bestuurlijke instrumenten om kaalkap te stoppen. Overstappen op natuurvolgend bosbeheer doet de rest.